

Rozhovor s Peterem Freestonem

Freddie Mercury by se v roce 2016 dožil 70 let. Bohužel je to už 25 let, co zemřel. Nejen o životě tohoto výjimečného hudebníka, skladatele a zpěváka mimořádného hlasu, jedné z největších osobností rockové hudby, a samozřejmě i o tvorbě skupiny Queen, jsme si povídali s jeho dlouholetým asistentem Peterem Freestonem, který již několik let žije v České republice.

PŘIPRAVIL: PETR SOUKUP

ODPOVÍDAL: PETER FREESTONE

Kdy byli Queen podle vás nejvíce tvůrčí jako tým?

Nevím. Myslím si, že to bylo možná první tři nebo čtyři roky a poslední tři roky. A mezitím to bylo takové volné skládání. Každý z nich si žil svůj život — Freddie měl svůj dům a sbíral starožitnosti, Roger zas něco jiného, Brian něco jiného a John měl doma rodinu, ta byla pro něho zásadní.

Z jakého důvodu už John nehraje s Queen?

Na posledním turné Queen, kdy ještě žil Freddie, všichni členové prožívali velký stres. Ale z různých důvodů. No a John na tom turné hodně pil. Pro Freddieho to byl stres, protože byl unavený a nevěděl proč. Tedy já si myslím, že věděl, že je nemocný, ale nikomu nic neřekl. Dozvěděl se to v roce 1987. Poslední turné bylo v roce 1986.

A co dělá John dneska?

John? Myslím, že hraje golf. Má svůj život. Bez Freddieho už to pro něho nejsou Queen.

Tráví tedy čas se svojí rodinou.

Ano, ano. Freddie a John byli na začátku moc dobří kamarádi. Freddie byl Johnovým ochráncem. Potom když se John oženil, založil rodinu, tak měl bezpečí své rodiny. Když Freddie umřel, bylo to pro něj opravdu moc těžké. Byli si skutečně hodně blízcí.

Poslední skladba, kterou zpíval Freddie, se jmenuje *Mother Love*. Kolik dní před smrtí ji zpíval?

Naposledy zpíval ve studiu na konci května 1991, takže půl

roku před smrtí. Ale video pro skladbu *These Are the Days of Our Lives* natáčel ještě v červenci. Podívejte se na to, tam už je opravdu hodně nemocný a na YouTube jsou záběry z přípravy toho klipu. Je vidět, jak se špatně pohyboval. Tím klipem se vlastně se všemi rozloučil.

Tvořili spolu, nebo každý zvlášť?

Každý byl ve studiu občas sám, občas všichni. Roger přišel a řekl: „Já mám nápad.“ Měl kazetu, přehrál ji: „Víš, takhle, takhle, tak, tak.“ Na začátku chodil každý zvlášť se svými nápady. Ale na konci to byla práce pěti lidí — Queen plus jejich producent. Ale hlavní byl Freddie nebo Brian.

A kterou skladbu od Queen nebo od Freddieho máte vy nejradši?

Od Queen mám nejraději Freddieho skladbu *My Melancholy Blues*, protože klasičtí Queen jsou drsné kytary, sbory, ale *My Melancholy Blues* je jednoduché, Freddie hrál na piano, bicí a basa jsou velmi klidné. Freddieho hlas je tam dominantní. Ovšem moje nejoblíbenější skladba je *How Can I Go On* od Freddieho z desky *Barcelona*.

Měl Freddie nějaké oblíbené hudebníky? Víím, že měl rád Michaela Jacksona, že s ním natáčel.

Ano, měl ho velmi rád a také Arethu Franklin. Celkově měl rád černošskou hudbu. Hlavně to, co produkoval Quincy Jones. Ale jeho nejoblíbenější hlas byla Montserrat Caballé.

Zajímal se Freddie o to, co se dělo za železnou oponou,

o to, co se dělo v Rusku, v Československu, v Maďarsku, nebo ho to nezajímalo a neřešil to?

Po pravdě, moc se o to nezajímal, nikdy ho nenapadlo, že by mohl hrát, jak se říká, na druhé straně. Ale povedlo se, že Queen hráli v Maďarsku, je to legendární koncert, který stále vychází na DVD.

Ano, z Budapešti.

Maďarsko bylo trošku jiné než Československo, Polsko a všechny ostatní země. Freddie měl rád křišťál a sklenice. Takové z minulého století v Rusku. Miloval míšeň, mám na mysli ten porcelán. Já jsem byl v Míšni, myslím, minulý rok, ale on tam nikdy nebyl. Freddie měl doma míšeň z roku 1756. Takovými věcmi se neustále obklopoval.

A kteří muzikanti vás baví tady v Česku?

Je jich opravdu moc. Když budu někoho jmenovat, budou si ostatní myslet, že ten zbytek rád nemám, ale to není pravda. Určitě Karel Gott, Lucie Bílá. Když jsem poprvé slyšel Kamila Střihavku, to bylo před 15 lety, tak to byl velký zážitek. A mám moc rád Davida Krause, jeho hlas a jak vypadá. Eva Urbanová je úžasná. Já nevím. Mám toho rád moc, protože miluji hudbu, hudba je pro mě velmi důležitá. Ale ještě důležitější je budoucnost české hudební scény. Milan Šatník a The Drops, kteří jsou mladí. Přiznám se, pomohl jsem jim. Bylo jim 13, 14 a teď už jsou starší, je jim 17, 18. Milan má skvělý hlas. Je opravdu velmi zajímavé, když slyšíte něčí hlas a říkáte si — takový hlas nemá nikdo.

Když Freddie umřel, tak to Queen zkoušeli s různými zpěváky — Paulem Rodgersem, tuším...

Ano, Queen si spoustu let mysleli, že už hrát nebudou, protože v rozhovoru i Brian řekl: „Ne, s Queen je konec. Bez Freddieho je konec.“ Ale o několik let později byl náhodou Brian ve Španělsku, myslím, a slyšel Paula Rodgerse a dostal nápad — proč ne? To je super hlas.

Já jsem s nimi viděl Adama Lamberta, to bylo obrovské.

Brian a Roger jsou muzikanti, kteří potřebují být na pódiu a hrát. Ale ani Adam Lambert, ani Paul Rodgers nebyli zpěváci Queen. Oni jen zpívali s Queen.

Letos jsem byl v Londýně a byl jsem se

Foto: archiv Peter Freestone

podívat u Garden Lodge. Je tam hodně vzkazů pro Freddieho, dojalo mě to. Kdo tam teď bydlí?

Mary Austin. Je to její dům. Freddie udělal ve prospěch Mary závět.

Můžete zavzpomínat na nějaký obyčejný den s Freddiem, jak probíhal?

Každý den v devět ráno musel být u postele čaj Earl Grey, mléko a dva cukry, ale opravdu

každé ráno v devět tam musel být. Je jedno, jestli šel do postele ve dvě ráno nebo v pět ráno. V devět vstával, protože nerad ztrácel čas. Vstával, a když byl v dobré náladě, tak třeba řekl, že půjdeme na oběd s kamarády, takže jsem jim musel rychle zavolat: „Máte čas? Dobrý. Pojd', pojd'. Co bude k obědu? Bude pro deset lidí.“ Musel jsem někde udělat rezervaci. Odpoledne šel třeba na aukci Sotheby's, Christie's, ani ne kupovat

Foto: archiv Peter Freestone

starožitnosti, ale jenom se koukat, co tam je, jestli se mu to líbí, jestli to chce. Potom byl doma, díval se na televizi. Pak říkal, že kamarádi budou tam a tam a že za nimi jdeme na večeri a potom do hospody, do klubu. To byl Freddieho den.

A co se vám nejvíc líbí tady v Česku?

Hudba. Kvůli ní tady žiji. V roce 2000 byl můj kamarád v Praze a řekl mi: „Ty máš rád klasickou hudbu, tak musíš do Prahy, protože tam můžeš jít každou noc na koncert. Víím, že je to pro turisty. Ale to je jedno. Můžu jít do kostela, do divadla, do muzea nebo na koncert. Každou noc tu zní hudba.“ Byl jsem tady na víkend, čtyři dny, to byl březen... Ne, to byl listopad, v březnu jsem se vrátil na tři čtyři dny, byl jsem tu sedm dní a nakonec z toho bylo deset dní. A říkal jsem si: „Dost! Já musím domů, já musím do Anglie.“ Byl jsem v Anglii jednu noc. A měl jsem divný pocit. Už příští den jsem byl zpátky na letišti, koupil si letenku a letěl zpátky sem. To bylo v roce 2001.

Jezdíte tu po školách a děláte přednášky o AIDS.

Ano. Už jsme byli, já nevím v kolika školách. Líbí se mi, že každá základní škola má velkou hudební učebnu, jsou tam portréty Smetany, Dvořáka a nástroje pro orchestr nebo pro kapelu, prostě všechno. A děti se tu učí dechovku. To je skvělé. Byl jsem v několika

městech a jeden starý muž, trošku opilý, zpíval začátek jedné písničky. Nevím, jestli mu bylo 90, ale byl skvělý. To je to, co se mi tu líbí!

Na světě je hodně revivalů Queen. Co na to říkají Brian a Roger?

Roger to nemá rád, protože už je Queen Extravaganza, to je oficiální revival. Ale je víc tribute než revival. Brianovi je to jedno. Ale několik jich je moc dobrých, moc hezkých. Několik ne. (smích)

Jak vidíte svoji budoucnost? Chcete zůstat v Česku?

Ano.

Jste v kontaktu s kapelou, s Brianem a Rogerem?

Ano, ano. Když jsme ve stejné zemi, máme si hodně o čem povídat. Když jsem byl v roce 2012 v Polsku, tak tam zrovna byli a vzadu v šatně jsme si čtyři hodiny povídali.

Vy jako jediný jste byl u toho, když Freddie zemřel. Můžete popsat jeho posledních 14 dní?

Tak na začátku listopadu 1991 byl ve Švýcarsku, protože tam měl byt a měl tam krásný život, byl tam klid. Já jsem byl tenkrát v Garden Lodge a možná za týden, šestého listopadu nebo tak, bylo venku v Garden Lodge několik novinářů a fotografů.

Byli tam 24 hodin denně, v noci byli možná tři čtyři a ve dne jich bylo možná deset. Takže já jsem volal do Švýcarska, jaká je situace. Freddie se vrátil v neděli 10. listopadu. Když byl doma, řekl: „Už nebudu vůbec nic brát, žádné léky na prodloužení života. Budu brát léky jenom proti bolesti,“ protože když byl doma, tak věděl, že už se ven nikdy nepodívá. A byl klid, bylo ticho. Poslední dny od 10. do 17. byl skoro normální, byl nahoře v ložnici nebo dole a tak, trošku jedl, ale nic moc. A poslední týden byl pořád v posteli, ale 24 hodin denně tam byl osm hodin John, osm hodin Jim, byl tam osm hodin pořád někdo.

Vy jste se střídali?

Ano. Takže nebyl sám. Moc nejedl, ale nebyl smutný. Taky proč? On žil. Jenom ten poslední den, v pátek večer ve 20 hodin, vydal prohlášení, že má AIDS. Už byl moc nemocný. Pak o 47 hodin později umřel. Když ho vidíte každý den, tak nevnímáte, že je horší a horší. Až když jsem viděl video *Days of Our Lives*, tak jsem si uvědomil, jak moc se jeho tělo změnilo a jak asi musel trpět.

To je vše. Petere, děkuji mockrát za váš čas.

Nemáte vůbec zač. Znáám Autor in. Je to skvělý název.

Tak to moc děkujeme! ☒